

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: leto 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 25. avgusta 1934.

Štev. 96.

Obrestna mera je previsoka

Kakor je treba izreči vladi vse priznanje, da je po njenem prizadevanju Narodna banka že dvakrat znižala obrestno mero po pol odstotka, tako pa je treba tudi naglasiti, da to znižanje še nikakor ne zadostuje. 6 in pol odstotkov obresti za menična posojila je preveč, zlasti še, ker je treba zaradi jamstva denarnih zavodov plačati še dva odstotka več. V današnjih časih, pri tako silno zmanjšanem poslovnem prometu pa je čisto nemogoče zaslužiti toliko, da bi se mogle plačevati tako visoke obresti, vsled česar tudi posojila pri Narodni banki stalno padajo, da so padla od 2.055 milijonov v januarju 1934 na 1.827 milijonov v avgustu.

Se bolj pa se vidi, da je obrestna mera Narodne banke previsoka, če se ta presoja z ozirom na uredbo o maksimiranju obrestne mere. Po tej uredbi je obrestna mera Narodne banke odločilna za maksimalno obrestno mero v državi. Tako je po tej uredbi najvišja dopustna obrestna mera za vloge en odstotek izpod obrestne mere Narodne banke, to je 5,5%. Jasno pa je, da je praktično takšna obrestna mera za vloge čisto nemogoča, ker pač denarni zavodi ne morejo plačevati tako visokih obresti, kadar n. pr. za kmečke dolgove dobe le 6%. S tako majhno napetostjo ni mogoče delati niti takrat, kadar denarni zavodi kar omagujejo pod obilico poslov. Obrestno mero Narodne banke je treba zato znižati na največ 5 odstotkov, kar bi bilo tudi v skladu z uredbo o maksimiranju obrestne mere, ker bi potem morali plačevati denarni zavodi za vloge največ 4%, kakor je bilo to v normalnih časih. Da ni zahteva po znižanju obrestne mere N. B. na 5% nič pretirana, se vidi tudi iz tega, ker je znašala obrestna mera Narodne banke skoraj v vsej prvi polovici l. 1931. tudi le 5,5%. To je bilo sicer še v času pred izbruhom krize, a mi baš hočemo priti nazaj v predkrizne čase, zato pa moramo tudi začeti ustvarjati one pogoje za poslovanje, kakor so vladali v dobi pred krizo. Med temi pogoji pa je tudi cenem denar in nizka obrestna mera, da bo gradbena in druga delavnost mogla oživeti, da se bodo ljudje upali najemati posojila.

Ravno te dni se mnogo piše po naših listih o velikem dvigu tujskega prometa, a se tudi pri tej priliki ugotavlja, kako velike investicije so še potrebne, da se bo pri nas dvignil tujski promet do one višine, do katere bi se mogel in moral dvigniti. V ta namen pa so potrebne velike investicije, ki pa so mogoče le ob nizki obrestni meri Narodne banke, ker je od nje odvisna obrestna mera vseh drugih denarnih zavodov.

A poleg tega je potrebna tudi druga kreditna politika Narodne banke. Krediti Narodne banke poslovnemu svetu se morajo povečati, in sicer v vseh pokrajinah enakomerno. Zlasti pa je treba povečati kredite onim pokrajinam, ki so gospodarsko najbolj aktivne, ker bo v te pokrajine naložen denar dvignil vse gospodarsko stanje pokrajine ter se najhitreje izplačal. Kjer je možnost za kroženje denarja največja, tam je treba tudi dajati največ kreditov. Treba pa je nadalje, da daje Narodna banka svoje kredite trgovini tudi direktno, ne da mora posojiljemalec plačevati še drugim posebne pristojbine za denar, ki si ga je izposodil pri Narodni banki. Seveda pa bi morala Narodna banka tudi zvišati kredite denarnim zavodom in jim omogočiti večjo likvidnost. Tu treba zlasti naglasiti, da je že skrajni čas, da Narodna banka omogoči s potrebno garancijo denarnim zavodom, da jim ne bo treba hraniti na desetine milijonov brezplodnih v blagajnah iz strahu pred morebitnim runom. Obrestna politika Narodne banke mora že enkrat

biti v službi gospodarstva, da bodo denarni zavodi in ves poslovni svet čutili Narodno banko kot ono svojo trdno hrbtnico, na katero se morejo nasloniti v stiski ali zadregi. Da pri takšni politiki niti najmanj ne bi morala trpeti varnost posojil Narodne banke, je več ko jasno.

Znak naše gospodarske aktivnosti

Ko je pritisnila svetovna gospodarska stiska tudi na naše kraje, ko je začelo zastajati vse gospodarsko življenje in ko je nad vse močna finančna kriza ustavila še poslovanje denarnih zavodov, tedaj je bila edina svetla točka v našem gospodarskem življenju — naš ljubljanski velesejem. — Brez ozira na vse težave in ovire, so se ves čas krize redno odpirala vrata velesejma, jasen znak, da naša gospodarska aktivnost še ni zamrla, temveč da kljub krizi še vedno krepko živi. Kdor je potem ogledoval vse te razstave in prireditve, ki nam jih je nudil velesejem, pa je mogel z zadovoljenjem ugotoviti, da naša gospodarska aktivnost ne le še naprej živi, temveč da tudi še napredujejo in da raste naša gospodarska osamosvojitve na vseh poljih.

Zavest sile in napredka je izhajala iz vsakega velesejma in ta zavest je s svojim nazornim primerom osvajala ljudi, da tudi v najtežjih časih ni mogel zavladati oni obupni pesimizem, ki je smrt vsakega napredka.

In to je veliki in mnogo premalo preudarjeni pomen naših ljubljanskih velesejmov. Ena najbolj aktivnih postavk iz našega gospodarskega življenja bi bila zapravljena, če ne bi imeli več tega našega velesejma. Ljudje, ki žive z našim gospodarstvom, ki poznajo vse njegove utripe, se tega tudi dobro zavedajo. Manj pa se zavedajo tega nekateri oni naši poklicni

Društvo za ceste

Kakor v Zagrebu se mora ustanoviti tudi v Ljubljani

Pred meseci se je pri nas vodila živahna akcija za zgraditev zasavske ceste. Prirejena so bila številna zborovanja, ankete in podobno, potem pa je vsa zadeva zaspala ko mnoge druge. Enako usodo so doživeli tudi vsi drugi predlogi za izboljšanje naših cest, pa naj so bili še tako utemeljeni. Iz Ljubljane v Sušak mora avtomobil še naprej voziti po skoraj neprehodni cesti. In vendar je Sušak edino jugoslovansko pristanišče za vso Slovenijo in velik del Hrvaške. Niti poti v svoje pristanišče še nismo zgradili. Prav tako so zaspale vse brezštevne zahteve po zgraditvi avtomobilskih asfaltnih cest. Vemo sicer vsi, da so te ceste pogoj za razvit tujski promet, vemo, da vse te ceste odpirajo blagostanje vsej deželi, vemo tudi, da zaostajamo za drugimi narodi, če teh cest ne zgradimo, toda kljub temu ostanejo vsi predlogi neuresničeni in naša cestna mizerija ostaja vedno ista.

Zato je nad vse hvalevredna iniciativa naših inženjerjev, ki so ustanovili v Zagrebu posebno društvo za ceste, ki naj skrbi, da se naše cestno vprašanje že enkrat premakne s svoje mrtve točke. Vendar ne gre, da leto za letom zamirajo tudi najbolj koristni predlogi in da ostajajo gospodarsko najbolj potrebne zahteve neizpolnjene, ker ne znamo izvesti nobene akcije do konca. Društvo za ceste ima zato v prvi vrsti to nalogo, da za cestno vprašanje zainteresira našo javnost v tej meri, da se bo začelo to pereče vprašanje tudi reševati.

Z vsoto utemeljenostjo pa tudi moremo upati na uspeh društva. Na izboljšanje cest je direktno zainteresiranih toliko ljudi, toliko korporacij in podjetij, da mora imeti društvo za ceste uspeh, če zbere samo vse te direktne interese okoli sebe. Vsaka občina, skozi katero bi šla nova cesta, ali v kateri bi se izboljšala stara cesta, je na tem tako zainteresirana, da bo gotovo tudi finančno podprla graditev ali izboljšanje

cenen kredit je za oživiljenje gospodarstva neobhodno potreben in brez cenene kredita ne pridemo iz sedanje gospodarske stiske, zato moramo znova in znova poudarjati, da treba obrestno mero Narodne banke znižati, njeno kreditno politiko pa prilagoditi potrebam gospodarstva.

kritiki, katerim nikdar ni nobena stvar dovolj dobra. Tudi ti ljudje morajo že enkrat začeti prav ceniti napore onih ljudi, ki nam ustvarjajo leto za letom velesejem, kakor jih ne premorejo niti mnogo večja mesta in mnogo bogatejše pokrajine.

Velesejem je dokaz naše žilavosti, naše gospodarske sposobnosti in našega ustvarjajočega optimizma, ki tudi v najtežjih razmerah ne klone z duhom. In zato ustvarja, zato množi našo proizvodnjo, zato veča našo bogastvo!

A ob jesenskem velesejmu je treba poudariti poleg gospodarske važnosti še kulturno pomembnost ljubljanskega velesejma. Brez vsakega pretiravanja moremo reči, da še ni bilo v Sloveniji v zadnjih letih prireditve, ki bi toliko storila za propagando naše kulture ko velesejem. Naša narodna pesem, naša glasba, naša upodabljajoča umetnost, naša knjiga, skratka vsa naša kultura je na velesejemskih prireditvah v Ljubljani v jesen doživela svoje trumfe.

In na ta kulturni pomen velesejma — in zlasti jesenskega — je treba posebno opozorjati, ker dokazuje tudi ono staro resnico, da vstajajoče gospodarstvo dviga vedno tudi kulturo naroda.

Zato pa je tudi treba, da vsi naši ljudje brez razlike delajo za uspeh velesejma, ki je in ostane najbolj nazoren dokaz naše gospodarske in kulturne aktivnosti.

ceste. Prav tako vsi posestniki, katerim dobra cesta zviša vrednost posestva. K tem pa treba prišteti še razne prevozne družbe in podjetja, vse avtomobiliste, razna gradbena podjetja, vse letoviške kraje in na koncu še vso ono veliko množico ljudi, ki so danes brez posla, a ki bi mogli dobiti pri cestnih delih zaposlitev.

Dani so torej vsi pogoji za uspeh društva za ceste. Če bi pa bilo v vsaki banovini ustanovljeno takšno društvo in če bi vsa ta društva delovala po enotnem programu, potem bi mogli upati celo na to, da bo vse cestno vprašanje Jugoslavije v kratkem rešeno. Zato je nujno, da se društvo za ceste v Sloveniji čim prej ustanovi, ker je Slovenija kot najbolj turistična pokrajina v državi na dobrih cestah tudi najbolj zainteresirana. Zato naj slovenski inženjerji po zgledu svojih zagrebških tovarišev takoj ustanove takšno društvo in prepričani naj bodo, da bodo v gospodarskih krogih dobili tako močno podporo, da bo moglo novo društvo najkasneje prihodnje leto že začeti z realizacijo vsaj svojih prvih načrtov. Na vsak način mora zavladati načelo, da moramo vsako leto dobiti vsaj nekaj deset kilometrov novih avtomobilskih cest, da se bo že enkrat začela naša cestna mizerija manjšati.

Naloga društva za ceste bo nadalje tudi, da pripravi ustanovitev vseh onih podjetij, ki so za gradbo cest potrebna, da se bodo vse ceste gradile in popravljale le po domačih podjetjih in ljudeh. Tudi organizacija dela spada v delokrog novega društva. Ustanoviti bo treba delavske kompanije, skrbeti za njih hrano, opremo in obleko in dobavitelje vseh teh stvari pritegniti kot interese v društvo.

Seveda pa bosta morale tudi država in banovina storiti svojo dolžnost in prav nič ne dvomimo, da bo vpliv društva v javnosti tako velik, da se bo ta podpora tudi dosegla.

Toda prvo je, da se društvo za ceste v Ljubljani ustanovi in čimprej se to zgodi, tem prej bomo tudi rešeni cestne mizerije. Zato na delo, da bodo zopet zaslovelo naše bele ceste, da bo veljala narodna pesem o naših lepih cestah tudi v bodoče.

Dajte priložnost uveljavljenju podjetnikom!

Ena krize nas more rešiti samo zasebno podjetništvo

»Obchodnické zájmy« so pod tem naslovom objavile članek, ki je sicer pisan za češkoslovaške razmere, ki pa je prav tako veljaven tudi za naše razmere. A ne samo veljaven, temveč tudi potreben, ker je tudi pri nas mnogo ljudi, ki bi najraje takoj utopili vse zasebno podjetništvo in uvedli mesto njega državno in kolektivno, pa čeprav se to ni še nikjer izkazalo. Na naslov teh ljudi pišejo: »Obchodnické zájmy«.

Ne mine skoraj dan, da ne bi čitali v socialističnih listih k pojavom sedanje krize razne pripombe, v katerih trde, da ti pojavi dokazujejo vso trhllost sedanjega zasebno-kapitalističnega reda, ki da se je že popolnoma preživel. V resnici pa se more reči baš nasprotno, kajti podjetja, ki pri nas uspevajo tudi v času krize, so ravno ona, ki delujejo strogo po načelih zasebnega gospodarstva, nasprotno pa imajo izgubo ona podjetja, ki so se od teh načel oddaljila.

Kako bi nam moglo pomagati iz krize državno podjetništvo, ko vendar vidimo pri državnih železnicah, državnih gozdovih in posestvih, kako velika bremena so za državno blagajno in davkoplačevalce, pa čeprav predstavljajo premoženje v višini nad 30 milijard Kč. Je v resnici neverjetno, da znaša izguba natančno toliko, kolikor bi morale znašati same obresti tega ogromnega kapitala. Kako prospevajo deželna podjetja, ona okrajev in občin, je zadosti znano, kajti ta podjetja so rentabilna samo takrat, če imajo monopolni položaj ali celo vrsto drugih ugodnosti, ki jih zasebna podjetja nimajo. Zgodovina zadrug in konzumov je zadosti znana, da je odveč, da bi o njih še obsirneje pisali. Resnica je in ostane, da imajo subvencije in popusti davkov ter na prevozninih tem škodljivcem zasebnega podjetništva samo ta učinek, da rušijo ravnovesje v našem gospodarstvu in povzročajo deficite v državnem in samoupravnih proračunih.

Nič drugače ni s karteli, ki v večini primerov škodujejo celoti neposredno s tem, da z osredotočenjem proizvodnje spravljajo v revščino cele okraje, zmanjšujejo mezde ter z visokimi cenami sirovin in polizdelkov škodujejo izvozni industriji in zmanjšujejo domačo potrebo. Na vse zadnje je le zasebni podjetnik tisti, od čegar iniciative zavisita zaposlenost na mezde navezanih državljanov ter ravnovesje v državnih financah.

Velika naloga zasebnega podjetništva v sedanjem gospodarstvu zahteva seveda kot pogoj uspeha od javne uprave minimum ovir in maksimum pospeševanja. V resnici pa smo silno daleč od tega ideala, kakor nas o tem redno prepričujejo finančni uradi, katerih davčna konstrukcija je vsak dan bolj zapletena in za podjetnika vedno bolj draga.

Je v resnici zanimivo, da je vladalo primeroma blagostanje v časih, ko je bil uvaževan zasebni podjetnik in da ni bilo takšne brezposelnosti ko danes. Šele takrat, ko je po zaslugi socialistov postal podjetnik, natančno po nauku marksizma nekaj izmeček družbe, se je začelo tudi družbi goditi vedno slabše in slabše, ker so bili sposobni in pošteni ljudje odvrnjeni od samostojnega podjetništva. Na družbi je sedaj, da vrne samostojnemu podjetniku nekdanji ugled in da mu da priložnost, da razvije svojo silo, od česar edino zavisi izhod iz krize.

Trgovina na Gorenjskem propada

Iz seje uprave Združenja trgovcev v Kranju

V. torek, dne 21. t. m. je bila pod vodstvom predsednika Fr. Sireca seja uprave Združenja trgovcev v Kranju. Na seji se je posebno živahno razpravljalo o sedanjem gospodarskem položaju, zlasti z ozirom na uredbe, ki so bile v zadnjem času izdane za omiljenje gospodarske krize. Iz poročila F. Sireca se je videlo, da nova uredba o maksimiranju obrestne mere našim krajem ne prinese nobenih koristi in tudi ne razbremenitve. Gospodarstvu bi bilo pomagano le, ako bi se obrestna mera, tako za posojila ko za kredite znižala na predvojno višino, kar bi tudi odgovajalo današnjim gospodarskim razmeram. Glede uredbe o prepovedi poplavljanja oblek in obutve po tvorniških delavnicah se je na seji ugotovilo, da ta uredba za mnoge kraje Dravske banovine nima nobene praktične vrednosti in tudi ne koristi za naše čevljarje, ker večinoma izdelujejo to na ime kakšnega čevljarja. Potrebne bi bile zato odločnejše uredbe. Z ozirom na vest, da v kratkem izide naredba o ukinitvi vseh industrijskih prodajalnic, in sicer v krajih izpod 10.000 prebivalcev, s katero naredbo se nameravajo ukiniti zlasti podružnice »Bat'ca«, se je ugotovilo, da bo tudi to praktično brez pomena, ker bi najbrže bila edina posledica te naredbe, da bi se spremenila napisna tabla.

Najbolj živahna pa je bila debata k poročilu predsednika radi napovedanega porišanja pridobnine, ki se baje namerava zvišati najmanj za 60% od lanske višine. Zvišanje bi posebno občutili manjši obrtniki in trgovci, proti katerim se nameravajo uveljaviti spremembe zakona o neposrednih davkih, in sicer, da se odmeri minimalna pridobnina na podlagi najemnine za stanovanje in lokal. Proti vsakemu zvišanju gospodarstvo že danes protestira.

Taznik Kožman je podal poročilo o poteku in sklepih raznih sej in konferenc, ki so se v zadnjem času precej pogostoma sklicevale, da se pomaga lesnemu izvozu. Na sejah se je ugotovilo, da se za poživitev našega lesnega izvoza, ki je velike važnosti za gospodarski obstoj Dravske banovine, že par let ni nič storilo, ampak so se nasplošno nalagala tej gospodarski panogi razna nova in vrhu tega še zvišavala stara bremena. Iz poročila tajnika je razvidno, da je bila pridobnina že v l. 1933 v kranjskem srezu za 22% višja, kakor v l. 1932. in samo trgovci so obremenjeni s 26% % povišanjem. Reklamacijski odbor je znižal pridobnino v splošnem le za 1-3%. Zgradarina pa je v tekočem letu ostala v splošnem na lanskem 100 in več procentnem zvišanju.

Gospodarska kriza v tekočem letu posebno ostro zadeva trgovino, kar je razvidno že iz tega, da je bilo samo v prvi polovici t. l. v kranjskem srezu že 37 tr-

govin manj kakor koncem leta 1933. V prvi polovici t. l. se je v srezu odpustilo 18 pomočnikov in 12 vajencev. Neprimerne ostrije občutijo krizo kraji v škofjeloškem okraju, kar je razumljivo, ker so ti zlasti navezani na lesno trgovino. Po dosedanjih vidikih je pričakovati v primeru zvišanja javnih bremen, posebno pridobnine, da se bodo obrti kar v množicah odpovedovali in da bo tako naraslo število brezposelnih, padlo pa število davkoplačevalcev.

Nadalje se je na seji razpravljalo o skrajno težkem položaju, v katerega so zašle trgovsko-nadaljevalne šole. Združenje vzdržuje 3 šole, katerih vzdrževanje vedno težje obremenjuje blagajno združenja. Ugotovilo se je, da banska uprava za šole v področju združenja že dve leti ni ničesar več prispevala, vsled česar bo združenje prisiljeno 2 šoli zapreti. Le z malo volje in malim prispevkom od strani banske uprave bi moglo združenje šole še nadalje vzdrževati.

Končno se je razpravljalo tudi o težkočah pri taksiranju računov, kar je bilo uveljavljeno z 21. aprilom t. l. Ugotovilo se je, da ni le zakom sam zelo pomanjkljiv, temveč nastajajo nove težave zaradi prerigoroznega postopanja finančnih organov. Tako n. pr. je zahteval finančni organ taksirane računske bloke tudi od sladoledarja, ko je vendar notorično, da se nikdar ne pripeti, da bi prodal na enkrat sladoleda za 20 Din, šele od tega zneska dalje pa je obvezan prodajalec izdati taksirane račune. Po tolmačbi finančnih organov mora imeti monopolne računske taksne bloke vsak, kdorkoli je podvržen pridobnini, pa brez ozira na to, ali te kdaj rabi ali ne.

Seja je razpravljala še o raznih predlogih, kateri bodo predloženi zvezni skupščini, oziroma resolucije, ki naj jih sklene skupščina v Konjicah. Po poročilu blagajnika se je ugotovilo, da dohodki združenja stalno padajo, ker se pač stari obrti odjavljajo, novi obrti pa se skoraj nič več ne prijavljajo. Zato bo združenje uvedlo v svoje poslovanje skrajno varčevanje.

Trgovinski register

Vpisale so se te izpremembe in dodatki pri teh tvrdkah:

Singer, Šivači strojevi d. d. — filijala v Novem mestu. Vpiše se novi glavni zastopnik in pooblaščenec Branko Bošnjaković iz Zagreba, ki bo trdno samostojno zastopal in podpisoval.

Izbrisali sta se nastopni tvrdki:

Frane Loy, kramarija z mešanim blagom v Kočevju — zaradi smrti.

Katarina Dergane, trgovina z mešanim blagom v Vavpčji vasi — zaradi opusta obratovanja.

Posebna atrakcija bo razstava narodnih del. Letos bo posvečena posebna pažnja narodnemu rezbarstvu. Pri tej razstavi sodeluje Etnografski muzej.

Gostilničarje, trgovce in gospodinjce bo posebno zanimala že redna razstava na velesejmu v Zagrebu — razstava industrije živil.

Razstava poljedelskih strojev in kmetijskih potrebščin pa bo zlasti zanimala kmetovalce.

Omeniti je nadalje, da bo na letošnjem zagrebškem jesenskem velesejmu prvič v Jugoslaviji razstavila tudi Italija, in sicer razstavi oficialno Italijanski izvozni institut. Razstava bo zavzemala 600 kvadratnih metrov ploskve in v njej bodo razstavljeni vsi predmeti, ki pridejo v poštev za italijanski uvoz v Jugoslavijo. Odveč je pripomniti, kako važna država je Italija za naš izvoz, ki pa brez uvoza iz Italije tudi ne more živeti.

Posebnost letošnjega zagrebškega velesejma bo razstava izumov in iznajdb.

Za razstavljalce in obiskovalce zagrebškega jesenskega velesejma so dovoljene posebne ugodnosti, zlasti na železnicah.

Upamo zato tudi, da bo letošnji velesejem tako obiskan, kakor zasluzi.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snai oblike, klobuke itd. Skrohl in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, moga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Šeleburgova ul. 8.
Telefon št. 22-72.

Prometna podjetja morajo voditi knjige

Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal pojasnilo, v katerem pravi, da so prometna podjetja obvezana voditi knjige, ker se vsem tem podjetjem odmeri davčna osnova na podlagi bilance iz knjig. Ker tvori podlago za odmero davčne osnove za pridobnino poslovni uspeh v l. 1933., daje bilanca za to leto sliko poslovnega uspeha. Začetna bilanca se more sestaviti na dva načina: ali na podlagi redno vodenih knjig ali pa s popisom aktiv in pasiv podjetja na dan njegove otvoritve. Zato so obvezana podjetja, ki so dozdaj vodila knjige, da dajo davčni upravi na razpolago za pregled vse te knjige, dokumente in korespondenco ter vse podatke, iz katerih je mogoče analizirati bilanco. Podjetja pa, ki dozdaj niso vodila knjig, morajo sestaviti začetno bilanco na podlagi inventariziranja vseh aktiv in pasiv. Ta inventarizacija se izvrši s popisom vseh premičnih in nepremičnih, vseh zalog in z navedbo vseh dolžnikov in upnikov. Podjetjem, ki niso vodila knjig, bodo služile za popis pomožne knjige, računi, blagajne, itd.



VABIMO VAS!

LUBLJANSKI VELESEJEM

1. — 10. IX. 1934

Železniška izkaznica za 50% popust na železnicah se dobi na vseh postajah po Din 5.—.

40.000 m² — 15 razstav:

Glasbena - umetniška - higijenska - izseljenska - ribarska - perutnine, koz, ovac, psov - arhitektonska - "Weekend" - hranilniška - pohištvo - radio - živila.

Festival

SLOVANSKIH PLESOV

Tekmovanje harmonikarjev Velikomestno zabavišče

Pričetek vpisovanja vajencev na šoli Združenja trgovcev v Ljubljani

Popravni izpiti bodo dne 5. septembra od 2. do 6. ure popoldne. Vpisovanje za vajence v I. letnik bo dne 5. septembra od 9. do 11. ure dopoldne ter od 3. do 5. ure popoldne, dne 6. septembra od 9. do 11. ure dopoldne. Za sprejem v I. letnik se zahtevajo trije razredi srednje ali meščanske šole. Vsak vajenec mora prinesiti s seboj zadnje šolsko izpričevalo.

Vpisovanje za II. in III. letnik bo dne 6. septembra od 2. do 5. ure popoldne, v pisarni Združenja trgovcev, Šolnina znaša za I. letnik 600 Din, za II. in III. letnik 500 Din. Brez plačane šolnine ne bo nihče vpisan v šolo. Ietotako se pod nobenim pogojem ne dovoli plačevanje šolnine na obroke. Prošnje za znižanje, oziroma oprostitve šolnine so brezpredmetne.

Pričetek šole dne 10. septembra ob 2. uri popoldne. Podrobna določila so razvidna na šolski deski v Trgovskem domu. **Združenje trgovcev.**

Mednarodni borzni indeks

Tendenco na velikih svetovnih borzih je bila v preteklem tednu neenakomerna, kakor se vidi iz teh števil:

Koncem	21. 7.	28. 7.	4. 8.	11. 8.	18. 8.
100%			1934		
London	75.3	74.2	74.7	76.3	78.9
Pariz	55.9	54.8	54.7	54.7	54.3
Berlin	32.3	32.2	30.9	31.8	32.0
Milan	82.9	84.4	85.2	86.5	—
Praga	58.6	57.2	57.1	57.1	57.0
Dunaj	30.0	29.7	30.0	30.0	30.0
Curij	38.5	38.2	37.6	38.5	38.1
Bruselj	23.8	22.8	22.6	24.8	25.9
Amsterdam	32.2	31.0	30.8	32.1	32.1
Stockholm	12.0	11.9	11.8	12.3	11.9
New York	55.3	50.0	51.0	51.6	52.4

Na podlagi tečajev na teh 11 velikih borzah izračunjeni mednarodni borzni indeks se je dvignil od 45.1 na 45.4 odstotke.

»Službeni list«

lkr. banske uprave Dravske banovine z dne 25. avgusta objavlja med drugim: Zakon o drž. pravobranilstvu — Uredbo o maksimiranju obresti — Pravilnik o sestavi, volitvi in ustroju upniškega odbora — Pravilnik o postopku za volitev likvidatorjev po upnikih — Odredbo o postavitvi komisij in komisarjev za pregled in razredbo sadja — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Posvetu

Predsednik vlade Nikola Uzunović je imel na niški konferenci JNS velik političen govor. Glede notranje politike je dejal, da ni pričakovati nobenega iznenađenja in da ostane vse pri starem. JNS ni proti ustanovitvi novih strank. Glede zunanje politike pa je dejal, da so se prijateljski in zavezniški stiki Jugoslavije utrdili. Nočemo nič tujega, a tudi ne damo nič svojega. Z vsemi sosedi živi sedaj Jugoslavija v dobrih odnosih.

Člane osrednjega odbora Makedonskega bratstva je dala aretirati bolgarska vlada. Med drugim je bil aretiran tudi predsednik odbora Kondev.

Kralj Karol obišče še v septembru Sofijo, da vrne obisk bolgarske kraljeve dvojice.

Schuschnigg je izjavil, da ni govoril z Mussolinijem o vojaških zadevah, temveč samo o gospodarskih vprašanjih, ki pa so v tesni zvezi s političnimi.

Na firniškem sestanku Schuschnigga z Mussolinijem je bilo po informacijah londonskega tiska sklenjeno: 1. nadaljevanje dr. Dollfussove politike, 2. ohranitev avstrijske neodvisnosti, 3. poglobitev trgovinskih odnosov z Italijo, 4. ustanovitev avstr. svobodne cone v Trstu, 5. italijanska pomoč za zgraditev avstr. trg. mornarice, 6. preferenčne železniške tarife za Avstrijo v Italiji, 7. izmenjava profesorjev in dijakov ter 8. olajšave za avstr. turiste v Italiji.

V Parizu so Schuschniggu izjavili, da ne bi mogli mirno gledati italijanskega protektorata nad Avstrijo in da zato svetujejo Avstriji, da se sporazume z Malo antanto. Tudi z Nemčije je dobila Avstrija podoben nasvet glede prevelikega italijanskega vpliva v Avstriji.

V Rimu niso zadovoljni z rezultatom Schuschniggovih pogajanj z Mussolinijem. Pravijo, da je bil knez Starhemberg bolj popustljiv.

Schuschnigg je izjavil, da je sicer prepričan monarhist, da pa sedaj to vprašanje sploh ne prihaja v poštev. Po Italiji odputuje v Francijo, nakar se bo pogajal še z državniki Male antante, Poljske in Nemčije.

Ob zaključku manevrov je imel Mussolini govor, v katerem je dejal, da vojno v Evropi sicer vsi odklanjajo, a izbruhniti more vsak hip. Italija mora biti zato pripravljena, italijanski narod pa militarističen narod!

Bivši avstrijski minister in vodja Landbunda Bachinger je bil aretiran, ker da je bil v zvezi s hitlerjevskimi pučisti. Obenem je bilo aretiranih še več bivših landbundocev.

Obsedno stanje na Dunaju je preklicano. Madjarski hipernacionalci zahtevajo od Mussolinija, da jim vrne Reko, od Avstrije pa, da jim vrne Gradiščansko, ker je bilo eno ko drugo Madjarski ukradeno. Menda ni Mussolini nad tem apelom preveč navdušen.

Napetost med Rusijo in Japonsko se je zopet povečala, ker so Japonci aretirali še 18 nameščencev vzhodne kitajske železnice. Število aretiranih sovjetskih uradnikov se je s tem povečalo na 80. Japonci, oz. mandžurska vlada utemeljuje aretacije s sabotažnimi dejanji ruskih aretirancev. Ruski listi pa enako odločno zavračajo vsako krivdo aretirancev.

Na vzhodni kitajski železnici v Mandžuriji je bilo v zadnjih treh tednih potem raznih atentatov pognanih v zrak 31 železniških mostov, 16 vlakov je bilo iztrženih in izvršenih je bilo 91 napadov na vlake. Za vse te atentate dolže Japonci Ruse.

Sovjetska vlada je poslala ostro protestno noto Japonski zaradi aretacije sovjetskih žel. nameščencev. Nota ima skoraj ultimativni značaj.

Vedno bolj se zgoščujejo vesti o popolni preorientaciji Londona glede Japonske. Stara angleško-japonska zveza postaja vedno bolj verjetna, ker se zanjo zlasti zavzemajo konservativci.

Japonci koncentrirajo nove čete v Mandžuriji in ob urški meji.

V španski vojni mornarici so odkrili komunistično zaroto. Aretiranih je bilo tudi več mornariških oficirjev, ki so se pridružili komunističnim zarotnikom.

V Kubi so prišli na sled vojaški zaroti. Pri aretaciji voditelja zarote je prišlo do boja, v katerem je bilo ubitih 6 vojakov in vodja zarote. Od vojaškega sodišča pa je bilo obsojenih na smrt 12 zarotnikov in so bili vsi takoj po sodbi ustreljeni.

Denarstvo

Prihranki — glavni vir napredka našega celotnega gospodarstva

Jesenski velesojem v Ljubljani bo poleg drugega gradiva pokazal na razstavi Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani tudi več zemljevidov Slovenije, na katerih bo razvidno, kako so razdeljena posojila naših večjih hranilnic po vsej banovini, tako da o njih s polno pravico velja izrek:

Hranilnice koristijo kmetu in meščanu, deželni celi, ne pa samo enemu stanu.

Res ga ni kraja v naši banovini, ki ne bi bil deležen cenjenih posojil naših domačih hranilnic in prav tako velja tudi o njihovih dolžnikih, da so med njimi zastopani predvsem naši kmetovalci in nesamostalni poklici, torej srednji stan, uradnik in delavec, trgovec in obrtnik. Desettisoči so deležni cenjenih posojil naših hranilnic, in 165.000 vlagateljev iz vseh stanov je hranilnicam omogočilo te kredite, ki so se pretvorili večinoma v nove hiše, od kmečkih hiš do največjih palač. Kakšno bi bilo zunanje lice naših krajev — vasi, trgov in mest, da ni bilo teh posojil in prihrankov naših štedljivih vlagateljev, ki so te stavbe omogočili?

Iz stališča, ki ga je Angleška zavzela pri plačilnih pogajanjih z Nemčijo, sklepajo, da v Angliji računajo z razvrednotenjem marke.

Gubernar nemške Državne banke dr. Schacht je izjavil: »Kdor danes trguje z Nemčijo, more biti gotov, da bo njegovo blago takoj po izročitvi plačano«.

U. S. A. so dovolile v letih 1923 do 1930 za 6.25 milijard dolarjev zunanji posojil, od katerih je sedaj približno za dve milijardi popolnoma zamrznjenih.

Bilane vsote madjarskih bank izkazujejo za prvo polletje vsoto 2165 milijonov pengov, za 32,2 milijonov manj ko koncem lanskega 1. polletja, a za 0,8 milijona več ko koncem 1. 1933.

Italijanske tarifne olajšave za lesne transporte iz Reke in Trsta

Italija je uvedla v jug.-ital. blagovnem prometu posebno znižane tarifne postavke za rezan les, sirove frize in sirove parkete, ki se izvažajo iz postaj jugoslovanskih železnic skozi Trst ali Reko po morju v ne-italijanske kraje. Pošiljalatelj mora v tovarnem listu dati o tem izjavo. Sprejemnik mora v šestih mesecih dokazati s potrdilom italijanskega carinskega urada o izvršenem natovorjenju na ladjo, da je bilo vse blago odposlano v neitalijanske kraje.

V primeru, da iz kateregakoli vzroka ne bi bil ves tovar ali le njegov del odposlan v določenem roku v izvenitalijanski pristanišče, treba plačati razliko med znižano in normalno prevoznino ter še posebno doplačilo. Če pa more pošiljalatelj v roku 6 mesecev javiti kontroli dohodkov v Turinu, da ne more izpolniti zahtevanih pogojev, potem plača le razliko.

Lancashire in Avstralija

Avstralija je dvignila uvozno carino za nekatere vrste bombažnega blaga, kar je zbudilo veliko razburjenje v Lancashireu, glavni angleški tekstilni pokrajini. Prvič se je zgodilo, da groze v angleških mestih z bojkotom dominionskega blaga. Lancshireski mesarji in sadjarji izjavljajo, da ne bodo več kupovali avstralskega zmriženega mesa, odnosno od tam uvoženega sadja, ako se spor ne uredi. Zatrjuje se, da so te carine v nasprotju z ottawskimi konvencijami. Skupni odbor organizacij bombažne industrije se je obrnil za pomoč na glavnega komisarja za Avstralijo, g. Brucea. Carine zadenejo sicer samo 7 odstotkov uvoženega bombažnega blaga, a razburjenje je veliko posebno zato, ker Avstralija s tem ne štiti kakšne že obstoječe domače industrije, temveč bo morala šele ustvariti pogoje za izdelavo istega blaga doma. Angleški izvozniki se bojijo, da misli Avstralija sploh ustanoviti lastno bombažno industrijo, kar bi angleške producente zadelo v živo.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posobno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca padajoča;
promet Din 2,119.707-95.

V primeri s prejšnjim borznim tednom, ki je zaključil s skupnim prometom dinarjev 3,809.000—, je bilo v tem tednu perfektuirano deviznih zaključkov za približno en milijon 700 tisoč manj, kakor je razvidno iz teh števil o prometu:

Devize	Min. teden (vse v tisočih dinarjev)	Tek. teden
Amsterdam	207	50
Berlin	2	—
Dunaj	760	615 priv. kliring
Bruselj	2	—
Curij	997	25
Din. deviza	161	550 avstr. priv. klir.
London	999	501
Newyork	327	2
Pariz	86	360
Solun	2	—
Trst	262	17
Varšava	4	—

in znaša padec celotnega prometa v devizi Curij 972 tisoč dinarjev, v Londonu 498 tisoč dinarjev, v Nev Yorku 325 tisoč dinarjev, v Trstu 245 tisoč dinarjev, v Amsterdamu 157 tisoč dinarjev in v Dunaju 145 tisoč dinarjev. Nasprotno pa je porasel dinarski promet v avstrijskem privatnem kliringu za 389 tisoč dinarjev in v devizi Pariz za 274 tisoč dinarjev. Nobenih zaključkov pa ni bilo tokrat v devizah Solun, Berlin ter Bruselj.

Največji dnevni devizni promet je bil dosežen na ponedeljkovem borznem sestanku, čigar skupni zaključki znašajo več ko polovico celotedenskega deviznega prometa. Dnevno se je gibal devizni promet takole:

20. avgusta	Din 1.105.074-43	London—Pariz
21. avgusta	Din 176.085-70	Dunaj
22. avgusta	Din 554.945-54	Din—Dunaj
23. avgusta	Din 127.456-20	Dunaj
24. avgusta	Din 156.146-08	Dunaj

Narodna banka je posredovala v devizah Amsterdam (za Din 50.000), Pariz (za Din 50.000) in Curij (za Din 25.000).

Devizna tečajnica tekočega tedna očituje tendenco tečajnega slabljenja pri vseh na tukajšnji borzi trgovanih devizah razen Amsterdamu, ki je včeraj beležil ob ponedeljkovih tečajih, in Curiji, ki je tudi ves tekoči teden notiral brez izprememb.

Devizne notice od ponedeljkovega, oziroma petkovega borznega sestanka so bile:

Devize	20. avgusta 1934		24. avgusta 1934	
	najnižji	najvišji	najnižji	najvišji
Amsterdam	2300-96	2312-32	2300-96	2312-32
Berlin	1330-69	1341-49	1325-14	1335-94
Bruselj	798-02	801-96	796-91	800-85
Curij	1108-35	1113-85	1108-35	1113-85
London	170-53	172-13	169-75	171-35
Newyork	3329-11	3357-37	3316-61	3344-87
Pariz	223-99	225-11	223-96	225-08
Praga	140-95	141-81	140-90	141-76
Trst	291-01	293-41	290-90	293-30

Temeljem gornje tečajne razpredelnice je nazadoval Berlin za 5-55 točke, Bruselj za 1-11 točke, London za 0-78 točke, New York za 12-50 točke, Pariz za 0-30, Praga za 0-05 in slednjič Trst za 0-11 točke.

V privatnem kliringu je notiral angleški funt 20. t. m. Din 228-80—Din 230-40 in 21. t. m. Din 229-75—Din 231-35, medtem ko je bil avstrijski šiling trgovan po Din 8-02—Din 8-12 v ponedeljek, po Din 7-98 do 8-08 včeraj, vmesno pa po Din 8— do Din 8-10.

Grški boni in španske pesete niso beležile.

Efektno tržišče

Tendenca za državne papirje neizpremenjeno čvrsta.

Nalik preteklemu tednu je ostal položaj na tukajšnjem efektnem tržišču brez bistvenih izprememb. Industrijski in bančni papirji sploh niso beležili, prometa ni bilo.

Notice državnih na naši borzi beleženih efektov so bile v tem tednu naslednje:

Dne 20. VIII. t. l. 7% inv. posojilo 71 do 72, 8% Blair ponudba 65-50, 7% Blair 56—57-50, Seligm. obv. 68 povpr., Agrarne obv. 39-50 povpr., Begl. obv. 59—60, Vojna škoda 337—338.

Dne 24. VIII. t. l. 7% inv. posojilo 71-50

povpr., 8% Blair 66-50—67-50, 7% Blair 56-50—58-25, Seligm. obv. 68 povpr., Agrarne obv. 40—41, Begl. obv. 61—62, Vojna škoda 342—343.

Tekom tega tedna se je okreplil tečaj 7% investic. posojila za pol točke v povpraševanju, pravtako 7% Blaira, dočim se je ta efekt okreplil v ponudbi za tričetrt točke, 8% Blair pa za dve točki in v povpraševanju za poldrugo točko. Seligman je notiral skozi vse borzne dneve tekočega tedna neizpremenjeno za denar brez blaga. Agrarne obveznice so notirale včeraj za pol točke višje v povpraševanju in za eno točko v ponudbi, a Begluške obveznice za dve točki ter Vojna škoda za pet točk v ponudbi in povpraševanju.

Blagovno tržišče

Žito in mlevski izdelki. Tendenca neizpremenjena živahna, cene brez izprememb. Zaključkov ni bilo. Notice so bile naslednje:

Zito:

(Cene za 100 kg fco vagon slov. postaja)

Koruz:	Din	Din
popolnoma suha, za mletev sposobna, s kvalitetno garancijo, za promptno in 1. pol. septembra, nav. vozna, slov. post., plačilo 30 dni	147-50	150—

Pšenica:
bačka, 79/80, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozna, slov. postaja, plačilo 30 dni 155— 157-50
bačka, 80 kg, 1% primesi, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozna, slov. postaja, plačilo 30 dni 157-50 160—

Mlevski izdelki:

Moka:
bačka, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni 250— 255—
banatska, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni 255— 260—

Lesno tržišče

Začetek jesenske sezone se na našem lesnem trgu trenutno še ne opaža. Jasno, da bodo morali naši inozemski odjemalci kriti svoje potrebe, kje in kako, pa še ni jasno.

V bukovini je situacija — kakor sedaj izgleda — zelo slaba. Za takozvano »monte« blago je bila do uvedbe carine glavna naša odjemalka gorenja Italija. Vsled visoke carine pa je naš izvoz tega blaga docela onemogočen. Kajti Italija je uvedla tako visoko carino ravno pri bukovini z namenom, da favorizira domačo produkcijo. Nasprotno pa ne pridemo preveč v poštev pri izvozu kvalificiranega (bukovega) blaga v Anglijo in Švico, ker večina naših industrij za tako izdelovanje še ni urejena.

Išče se nekaj hrastovine, suhega parjenega oreha, javorja in jesena, toda le v I. in II. kakovosti; blago pa mora biti popolnoma suho.

V mehkem lesu se išče še vedno III. vrsta, ki je pa pri nas že izčrpana. V tramih je kupčija še vedno živahna. Cene se niso izpremenile in tudi ni nobenih izgledov za kako povišanje cen.

Sezona za drva in oglje se še dosedaj ni razmahnila. Do večjih zaključkov v tem blagu kljub nizkim cenam ne pride.

Zakaj prireja Zveza jugoslovanskih hranilnic razstavo

Na to vprašanje odgovarja dr. Murko v predavanju po radiu v ponedeljek, dne 27. avgusta ob 19.00.

Opozorjamo vse na to interesantno in pomembno predavanje.

Velesojem v Izmiru (Turčija). Konzulat turške republike v Zagrebu objavlja, da bo od 28. VIII. do 15. IX. 1934 mednarodni velesojem v Izmiru. Velesoja se udeležijo vse države, ki imajo interes na poslovnih stikih s Turčijo. Zato bi bilo želeto, da ga posetijo tudi izvozniki iz naše države, ki so doslej uvažali v Turčijo, ali katerim nudi pred kratkim sklenjena pogodba s Turčijo ugodne prilike za navezanje novih stikov s to državo.

Cena permanentne legitimacije

za obisk jesenskega velesoja v Ljubljani je za izvenljudljanske obiskovalce znižana na Din 20—. Ta legitimacija daje pravico na večkratno poljuben vstop na velesojem in na znižano vozno na parobrodih. Legitimacije prodajajo potniški uradi, denarni zavodi, županstva itd.

Za polovično vozno na železnicah si mora vsakdo nabaviti posebno železniško izkaznico, ki jo je izdala železniška uprava sama. Dobi se na vsaki postajni blagajni za Din 5—. Ko potniku kupuje vozno karto, kupi tudi to železniško izkaznico. Na velesojem dobi potem potrdilo o obisku, nakar mu vozna karta velja za brezplačen povratek do 10. septembra zaključno.

Znižana vozna na tramvaju

Uprava Splošne maloželezniške družbe v Ljubljani je dovolila znižano vozno po cestni železnici udeležencem Ljubljanskega velesoja za čas od 30. avgusta do 12. septembra na podlagi permanentne sejemске legitimacije ali pa na podlagi izkaznice železniške izkaznice, ki pa mora biti potrjena od uprave velesoja o obisku prireditve.

Direktne vožnje Din 1—.

Prestopne vožnje Din 1-50.

Ljubljana—Št. Vid ali obratno brez ozi-
ra na prestop Din 2—.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Sanacije »Italie«

Iz paroplovnih družb Lloyd Sabauda, Navigazione Generale in Cosulich nastala »Italia« sklicuje občni zbor, ki naj izvede znižanje delniške glavnice od 720 na 158,4 milijonov lir. Nato pa naj bi sklenil popolno zvišanje glavnice na 576 milijonov lir.

Konkurzi in prisilne poravnave

Ker je prezadolženec Peter Rozmanič v Gor. Radgoni vložil predlog za sklenitev prisilne poravnave in bi po tej poravnavi plačal upnikom I. in II. razreda polno plačilo, upnikom III. razreda pa 50 % kvoto, se določa narok za sklepanje o poravnalnem predlogu na dan 3. septembra ob 10. uri pri sodišču v Gornji Radgoni.

Odpravljen je konkurz Antona Hansela iz Metlike, ker ni kritja za stroške postopanja.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini Viljema Šulgaja, lastnika avtomobilne delavnice v Celju. Poravnalni sodnik dr. Mak, poravnalni upravnik odvetnik dr. Riebl v Celju. Narok za sklepanje poravnave dne 4. oktobra ob 9., rok za oglasitev do 29. septembra.

Nadalje je uvedeno poravnalno postopanje o imovini Roberta Vidmarja, trgovca z mešanim blagom v Sv. Križu pri Litiji. Poravnalni sodnik dr. Turato, poravnalni upravnik Milan Jaklič v Sv. Križu. Narok za sklepanje poravnave dne 4. oktobra ob 9. Rok za oglasitev do 29. septembra. Poravnalna ponudba 40 odstotkov.

Potrjeni sta poravnavi trgovke Katarine Holzapfel v Žepovcih in trgovca Viljema Haeklama v Lemerju.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitek.

Zunanja trgovina

Italijansko-bolgarska trgovinska pogodba

Nova trgovinska pogodba med Bolgarsko in Italijo predvideva obojestransko znižanje prevozne tarife za najvažnejše uvozne predmete. Poleg tega je bila sklenjena veterinarska konvencija in protokol o imenovanju dveh mešanih komisij, od katerih bo ena skrbelja za izboljšanje trgovinskih odnošajev, druga pa za ureditev železniške tarife. Po vojni je zavzemala Italija tako v bolgarskem uvozu ko izvozu stalno drugo mesto, takoj za Nemčijo. V zadnjih letih pa je zunanja trgovina med Bolgarsko in Italijo zelo nazadovala. Tako je padel v zadnjih petih letih italijanski uvoz v Bolgarsko od 76,6 na 21,9 milijonov lir, bolgarski izvoz v Italijo pa od 52,7 na 33,7 milijonov. V glavnem je nazadovala zunanja trgovina med obema državama radi transfernih in plačilnih težkoč, ker so številni italijanski krediti zamrznili. Italija je uvažala v Bolgarsko zlasti tekstilne proizvode, marmor, klobuke, gumbe, papir, sir, testenine, limone in olivno olje. Bolgarska pa predvsem perutnino (do 90% vsega izvoza), jaja, tobak, izvozno sadje, povrtino in razna semena. Obenem s trgovinsko pogodbo je bil sklenjen tudi klinički sporazum za olajšanje mobilizacije zamrznjenih kreditov.

*

Bolgarska je znatno povečala uvozne kontingente za tuje blago.

Češkoslovaška bo znižala carino na mast od 300 na 200 Kč, ker cena masti stalno raste.

Češkoslovaška je izjavila svojo pripravljenost, da sprejme iz Avstrije 200 vagonov namiznih jabolk.

Pritožbo šl. izvoznikov proti običnemu povišku francoske uvozne carine za 4% je Francija odbila.

Kruh se je v Londonu podražil za 6 odstotkov.

Francija je v prvih sedmih mesecih t. l. uvozila blaga za 14.328, to je za 2891 milijonov frankov manj ko lani. Izvoz pa je znašal 10.150 milijonov frankov ter je za 280 milijonov frankov manjši kakor je bil v istem času lani. Dočim pa je bila lani franc. trg. bilanca pasivna za 6888, je letos le za 4177 milijonov frankov.

Pripravlja se ustanovitev francoskega kartela za bombažno industrijo. Najprej bi se sklenil ta kartel za severno Francijo, nakar bi se sklenil kartel za vso Francijo.

Avstrija je dobila iz Japonske, Kitajske in sovjetske Rusije velika naročila, ki so v zvezi z oboroževanjem. Zlasti gre za naročila izdelkov iz jekla. Avstrijska jeklena industrija je morala vsled teh naročil nastavit 600 novih delavcev.

Družba Ford Motor Co. povečuje svoje jeklarne in bo v ta namen investirala 5 milijonov dolarjev.

Na amsterdamskem diamantnem trgu je nastopila velika hausse, ker so zlasti Nemci začeli silno nakupovati diamante.

Za bombažno tekstilno stroko je NIRA z odobrenjem Roosevelta znižala delovno dobo od 40 na 36 ur na teden, obenem pa zvišala delavske mezde za 10 odstotkov. Upati je, da bo sedaj grozeča splošna stavka v tekstilni industriji preprečena.

DOBAVA — PRODAJA

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do dne 29. avgusta ponudbe o dobavi črne železne pločevine; do dne 4. septembra o dobavi 2000 kg čistega benzina, do dne 5. septembra o dobavi kožnatega kovčka, 1 browning-revolverja z naboji in 4500 komadov razne strešne opeke.

Strojni oddelk direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do dne 29. avgusta ponudbe o dobavi 120 kg klobučevine v ploščah, debeline 15 mm in širine 75 cm, do dne 4. septembra o dobavi žičnikov, železne pločevine, zatikačev, raznih železnih vijakov ter okroglega in ploščatega železa.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do dne 30. avgusta ponudbe o dobavi 3000 kg masti za jamske vozičke, do dne 13. septembra pa o dobavi 150 žarnic za jamske akumulatorske svetilke.

Razno

Peta balkanska konferenca bo v dneh od 1. do 6. oktobra v Carigradu. Konferenca bo razpravljala predvsem o gospodarskih vprašanjih.

Trgovinski minister je odobril načrt za ustanovitev zavoda za proučevanje gospodarske konjunktive v Jugoslaviji.

Oba stratosferna letalca Cosyns in van der Elst sta se z letalom srečno vrnila v Bruselj.

Se vedno prihajajo novi begunci iz Avstrije. Samo v Varaždinu jih je že nad 800. Begunci se pripravljajo, da prezime v Varaždinu.

Daljnovid deželnih elektrarn do Kočevja je speljan in je s tem ustvarjena podlaga za elektrifikacijo kočevskega okraja.

V Crikvenici je bilo letos do konca julija 8.221 gostov, dočim jih je bilo lani v istem času samo 7.480.

70% kinematografov v Jugoslaviji je prenehalo obratovati v letni sezoni, ker so takse previsoke, obisk pa preslab.

V Hercegovini bo letos koruzna žetev izredno dobra in bo znašala 5000 vagonov, da bo potreba Hercegovine popolnoma krita.

Tiskovni referent za Hitlerjevo mladino Hoppe je objavil v svojem listu »Nordland« velik članek, v katerem proslavlja staro germansko paganstvo. V svojem članku pravi med drugim: »Oprostite se krščansko-židovskih pojmov o grešnosti, usmiljenju in ljubezni do sovražnikov. Prokleta naj bo usmiljenost, blagoslovljena pa to, kar dela ljudi trde.«

Od prve republikanske vlade konfiscirana habsburška posestva v Avstriji bo sedanja vlada, kakor je izjavil dr. Schusch-nigg, Habsburžanom vrnila.

V novem nemškem predlogu kazenskega zakona je določba, po kateri se more ponuditi obsojencu, ki je obsoljen na smrt zaradi političnega dejanja, kozarec s strupom ali samokres, da se sam umori.

Med Francijo, Italijo in Anglijo je bil sklenjen sporazum glede delitve interesnih sfer v Abesiniji. Glavni delež naj bi dobila Italija, ki pa bi se morala zato boriti z naraščajočim vplivom Abesinije.

Revolucija se je končala, sedaj se prične evolucija, je geslo, ki se po plebiscitu vedno bolj naglašava v Nemčiji.

Silno ostro je odgovoril hitlerjevski ideolog Rosenberg na italijansko protihitlerjevsko propagando, češ da mora biti rimska kultura na braniku proti barbarstvu. Rosenberg pravi, da se naj Italija mesto boja proti barbarstvu raje briga za svojih 22% analfabetov in naj si prečita spomine maršala Balba, ki pravi, da je fašizem ob svoji zmagi puščal za seboj požgane vasi in mesteca v ognju in dimu.

Senzacionalna odkritja o madjarskem oboroževanju objavlja list »Paris-Soiree«. Pravi, da je madjarska v zadnjem času ustanovila sedem polkov obmejnih čet. Zelo je tudi pomnožila orožništvo, kateremu je bilo dodeljeno veliko število rezervnih oficirjev in že odsluženih vojakov. Madjarska ima nadalje 400 bojnih letal vseh vrst, od katerih pa so nekatera v tujini.

Rumunska vlada je prepovedala vse nemške narodno socialistične knjige in časopise.

Švica je izdala za javna dela 160 milijonov frankov, da je s temi deli znižala brezposelnost.

Zarota proti Pilsudskemu je bila odkrita v Varšavi, kakor poročajo poljski vladni listi. Zarotniki so bili baje v zvezi z nekim tujim poslaništvom.

Bivši bolgarski kralj Ferdinand se bo stalno naselil na Slovaškem, kjer ima grad.

Za avstrijskega poslanika v Rimu bo imenovan dr. Steidle sedaj gen. konzul v Trstu.

Obešen je bil Rudolf Erlbacher, ki je bil vodja narodno socialističnega upora v Leobnu. To je že 12. justifikacija v Avstriji po narodno socialističnem puču.

Nad 25.000 švicarskih frankov je nekdo ki ima preveč denarja, plačal za fokterijerja, ki je dobil na razstavi v Švici prvo nagrado.

Vulkan Stromboli na Liparskih otokih je začel bruhati. Prebivalstvo se pripravlja na beg.

Tržna poročila

Naše sadje na tujih trgih

Poročilo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine.

Na dunajski trg je prišlo dne 23. avgusta 14 vagonov svežih češplj iz Jugoslavije. (Dan prej jih je bilo prišlo 13. Opozorilo, da prihaja na dunajski trg preveč blaga, je na vse zadnje le pomagalo. Seveda le proti velikanskim izgubam, kajti od neprodanih češplj so morali velike množine prodajati že po 12 do 13 grošev, ker bi jim drugače zgnile). Dobre češplje se prodajajo povprečno po 28 grošev, slabše pa po 22 do 26 grošev. Povpraševanje po češpljah je zopet padlo.

Na Dunaj sta danes prišla tudi dva vagona smederevskega grozdja, ki se je plačevalo povprečno po 90 grošev za kg. Bolgarsko grozdje »čauš« se je prodajalo po 80 do 85 grošev.

Praški trg Včera, t. j. 22. VIII., je bilo prodanih 12 vagonov naših svežih češplj po ceni 130 Kč za sto kg. Prodana sta bila tudi dva vagona smederevskega grozdja po povprečni ceni 500 Kč za sto kg.

Na varšavskem trgu se prodajajo naše sveže češplje po povprečni ceni 70 zlotov za sto kg, naše grozdje pa po 180 zlotov za 100 kg.

Švicarski trg. Cena za naše sveže češplje je ostala neizpremenjena in se te prodajajo še naprej po 18 šv. frankov za 100 kg, franko meja, necarinjene. Dobro grozdje se prodaja po 30 šv. frankov za 100 kg.

Dunajski živinski sejem

Na goreji trg z dne 20. t. m. je bilo postavljenih: 1714 glav živine. Iz Jugoslavije je bilo 80 volov. — Cene so bile te: fabrični voli I. vrste po 1'20 do 1'40, voli I. vrste po 1'08 do 1'18, II. vrste po 1 do 1'08, III. vrste po 0'90 do 1, biki po 0'78 do 0'98, dobre krave po 0'74 do 1'02, mršava živina po 0'55 do 0'72 šilinga za kg žive teže. — Tendence: Ob živahnem prometu so se podražili voli za 3 do 5 grošev, druga živina pa za 3 groše.

Na svinjski trg z dne 22. t. m. je bilo postavljenih 4194 špeharjev in 8876 pršutarjev. Iz Jugoslavije je bilo 1635 špeharjev. — Cene so bile te: mangalica I. vrste po 1'26 do 1'28, II. vrste po 1'22 do 1'25, jugoslovanski križani I. vrste po 1'28 do 1'35, srednji po 1'23 do 1'25, slabši po 1'20 do 1'25, pršutarji lahki po 1'35 do 1'60, težki po 1'20 do 1'35, križani po 1'30 do 1'45 šilinga za kg žive teže. — Tendence: Ob slabem prometu so notirali prva madjarski prašiči neizpremenjeno, druge vrste špeharjev so se pocenile za 2 groša pri kg, pršutarji pa so se pocenili celo od 5 do 10 grošev. (Poročilo tvrdke Predovič in drug.)

Program ljubljanske radio-postaje

Nedelja, dne 26. avg.: 8.15: Poročila — 8.30: Gimnastika (Pustišek Ivko) — 9.00: Reproduk. orgelske skladbe — 9.30 Versko predavanje (dr. Guido Rant) — 10.00: Prenos iz stolnice — 11.00: Radijski orkester — 12.00: Čas, plošče — 16.00: Obiranje in spravljanje sadja (Humek Martin) — 16.30: Šrnel kvartet Starič, vmes plošče (vokalne) — 20.00: Pevski oktet »Danica« z Viča — 20.45: Radijski orkester — 22.00: Čas, poročila, valčkova ura (plošče).

Ponedeljek, dne 27. avg.: 12.15: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, plošče — 19.00: Iz ruske književnosti: Taras Ševčenko ob 120 letnici (dr. Preobraženski) — 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna) — 20.00: Delavska godba »Zarja« — 21.00: Radijski orkester: Slovenske narodne pesmi — 22.00: Čas, poročila, lahka glasba.

Torek, dne 28. avg. 12.15: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, plošče — 19.00: Otroški kotiček (Mirko Kunčič) — 19.30: Referat o knjigi Josepha Märza »Die Adriafrage« (Ciril Kočevar) — 20.00: Radijski orkester: Klasična glasba — 21.00: Tijardovič: Mala Floramy na ploščah — 22.10: Čas, poročila — 22.30: Angleške plošče.

ŠOLSKI ZVEZKI

Vse vrste šolskih zvezkov iz najfinejšega papirja Vam še vedno dobavi najceneje ter vsako poljubno količino

A. JANEŽIČ PAPIRINA INDUSTRIJA LJUBLJANA

FLORJANSKA ULICA 14 / TELEFON 32-20

Dalje izdelujemo in imamo vedno v zalogi vsakovrstne trgovske knjige, odj. knjižice, kopirne bloke, foto-albume, spominske knjige, mape, risalnike i. t. d. i. t. d.

Istotam trgovina s šolskimi in pisarniškimi potrebščinami na drobno in na debelo.



'KVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovska c. 2 / Vožarski pot 1

TVORNICA KVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Kako se najuspešneje in zastonj pobija brezposelnost?

Z novimi posojili denarnih zavodov, ki bodo dala kruha in zaslužka trgovini, industriji, obrtu, delavcem in kmetovalcem.

Zato nalagajte Vaš denar v

MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO

PREŠERNOVA ULICA 3.

ki je največja jugoslov. samoupravna hranilnica (vloge 420 mil. Din). in Vam nudi popolno varnost, ugodno obrestovanje ter izplačuje nove vloge, vložene po 1. jan. 1933, vedno v vsakem obsegu